

การศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

วันเพ็ญ ชลนาศูวรรณ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2549

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ วันเพ็ญ ชลนำสุวรรณ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ชวหา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

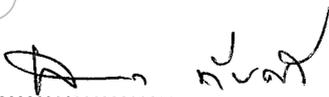

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ชวหา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีวรรณ มีคุณ)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ทับศรี)

วันที่...11...เดือน...สิงหาคม.....พ.ศ. 2549

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาให้คำปรึกษา และช่วยแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วชิระ ชาวหา ซึ่งเป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวางในการทำงานนิพนธ์ครั้งนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จนทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้ถูกต้อง และสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดังปรากฏชื่อในงานนิพนธ์ฉบับนี้ ที่ได้ให้ความกรุณาและให้ความอนุเคราะห์ ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัย ขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 อำเภอพานทอง และอำเภอบ่อทอง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 อำเภอเมืองชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี

วันเพ็ญ ชลนำสุวรรณ

47925085: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความต้องการของครู/ แบบพฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี/ โรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

วันเพ็ญ ชลนาศูวรรณ: การศึกษาความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของ
ผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 (A STUDY OF
TEACHERS' NEED ON WOMEN'S LEADERSHIP BEHAVIOR OF ADMINISTRATORS,
UNDER THE OFFICE OF CHONBURI EDUCATIONAL SERVICE AREA 1)

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: วชิระ ชาวหา, กศ.ค. 91 หน้า. ปี พ.ศ. 2549.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของครู ที่มีต่อแบบ
พฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1
เฉพาะอำเภอเมืองชลบุรี ที่มีผู้บริหารสตรี จำนวน 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว
(One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่
แบบมุ่งความสำเร็จของงาน แบบใช้อำนาจ แบบมีส่วนร่วม และแบบสนับสนุน
2. การเปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำผู้บริหารสตรี
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า
โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ แบบใช้อำนาจ
แบบสนับสนุน และแบบมีส่วนร่วม ส่วนแบบมุ่งความสำเร็จของงาน แตกต่างกัน
อย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
คำถามในการวิจัย.....	4
สมมติฐานในการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1.....	7
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียน.....	8
ภาวะผู้นำ ผู้นำ พฤติกรรมผู้นำ.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้นำ.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำ.....	16
ทฤษฎีผู้นำตามสถานการณ์.....	17
บทบาทของสตรีกับความเป็นผู้นำ.....	24
ตัวแปรการวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	47
สรุปผลการวิจัย.....	47
การอภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	54
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก.....	61
ภาคผนวก ข.....	66
ภาคผนวก ค.....	71
ภาคผนวก ง.....	74
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	33
2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน และโดยรวม.....	38
3 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	39
4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดกลาง.....	40
5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	41
6 เปรียบเทียบความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามขนาดของ โรงเรียน.....	42
7 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำ ของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่.....	43
8 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำ ของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 แบบใช้อำนาจ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำ ของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 แบบสนับสนุน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่.....	45
10 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรายคู่ความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรมผู้นำ ของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 แบบมีส่วนร่วม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่.....	46
11 คำอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามความต้องการของครูที่มีต่อแบบพฤติกรรม ผู้นำของผู้บริหารสตรี.....	72
12 คำอำนาจจำแนกรายด้านและค่าความเชื่อมั่น (แบบใช้อำนาจ แบบสนับสนุน แบบมีส่วนร่วม และแบบมุ่งความสำเร็จของงาน).....	73
13 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน รายข้อ และโดยรวม.....	75
14 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน รายข้อ และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดเล็ก.....	79
15 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน รายข้อ และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดกลาง.....	83
16 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ อันดับ ของความต้องการของครูที่มี ต่อแบบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสตรี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี เขต 1 รายด้าน รายข้อ และโดยรวม ในโรงเรียนขนาดใหญ่.....	87

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2 บทบาทของผู้นำตามทฤษฎีวิถีทางและเป้าหมาย.....	19
3 สถานการณ์และพฤติกรรมผู้นำ.....	23

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University